

Universitatea Tehnică a Moldovei

**INIȚIEREA, ADMINISTRAREA ȘI
GESTIONAREA AFACERILOR MICI ȘI
MIJLOCII ÎN REPUBLICA MOLDOVA.**

Student:

Beresteanu Mariana, AA – 172M

Conducător:

conf.dr. Sverdlic Valentin

Chișinău - 2019

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Universitatea Tehnică a Moldovei

Facultatea Inginerie Economică și Business

Departamentul Economie și Management

**Admis la susținere Șef de departament: conf.dr.
Rina Țurcan**

„—” _____

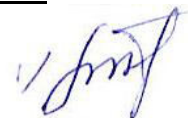
**INIȚIEREA, ADMINISTRAREA ȘI GESTIONAREA
AFACERILOR MICI ȘI MIJLOCII ÎN REPUBLICA
MOLDOVA.**

Teză de master

Student: Beresteanu Mariana (AA-172M)

Conducător: Sverdlic Valentin

Chișinău – 2019

DECLARAȚIA MASTERANDULUI

Subsemnatul (a) Bereșteanu Mariana declar pe proprie răspundere că lucrarea de față este rezultatul muncii mele, pe baza propriilor cercetări și pe baza informațiilor obținute din surse care au fost citate și indicate, conform normelor etice, în note și în bibliografie. Declar că lucrarea nu a mai fost prezentată sub această formă la nici o instituție de învățământ superior în vederea obținerii unui grad sau titlu științific ori didactic.

Semnătura autorului, _____

AVIZ

la teza de master

Tema Inițierea, administrarea și gestionarea afacerilor mici și mijlocii în Republica Moldova.

Masterandul(a) **Beresteanu Mariana** gr. AA – 172M

1. *Actualitatea temei.* În condițiile unei piețe cu o concurență puternică întreprinderile mici și mijlocii (IMM) dispun de abilitatea de a reacționa flexibil și de a se adapta rapid la schimbările economice ciclice și structurale. Din acest punct de vedere un sector al IMM-lor bine dezvoltat poate contribui la fortificarea stabilității și creșterii macroeconomice din țară.

2. *Caracteristica tezei de master* Teza corespunde cerințelor Ghidului privind elaborarea și susținerea tezelor de masterat și este scrisă la un nivel înalt.

3. *Estimarea rezultatelor obținute* Autorul tratează într-o manieră originală subiectul lucrării. Măsurile propuse în teză au fost argumentate și justificate din punct de vedere economic. Rezultatele sunt pozitive.

4. *Corectitudinea materialului expus* Materialul este expus într-un limbaj economic corect și profesionist.

5. *Calitatea materialului grafic* este înaltă și corespunde cerințelor.

6. *Valoarea practică a tezei* Măsurile propuse în teză sunt concrete, realizabile și țin cont de situația economică curentă a întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova.

7. *Observații și recomandări* Nu sunt.

8. *Caracteristica masterandului și titlul conferit:* Beresteanu Mariana s-a manifestat ca o persoană perseverentă, serioasă, cu inițiativă și capacități analitice foarte bune.
Titlul conferit: master

Conducătorul tezei de licență
dr. în științe economice, conf.univ.

Sverdlic Valentin

Data 07.05.2019

REZUMAT

la teza de masterat cu tema

„Inițierea, administrarea și gestionarea afacerilor mici și mijlocii în Republica Moldova. Statistica și analiza la nivel de țară”

În cadrul tezei de masterat au fost examinate aspectele teoretice ale conceptului de întreprindere mică și mijlocie, practicile internaționale de clasificare a IMM-lor, precum și politicile de susținere a acestora. Ținând cont de tema tezei, a fost efectuată analiza economico-financiară a activității IMM-lor în Republica Moldova, cu sistematizarea rezultatelor în analiza SWOT. În baza rezultatelor cercetărilor, a fost propus un set de măsuri la nivel macroeconomic pentru eficientizarea activității IMM-lor moldovenești și acțiuni concrete pentru dezvoltarea infrastructurii de suport în afaceri.

Obiectivul tezei constă în prezentarea conceptului IMM-lor în economia de piață, analiza datelor statistice cu privire la dezvoltarea afacerilor mici și mijlocii în Republica Moldova, precum și propunerea unor recomandări de eficientizare a activității acestora.

Recomandările practice, prezentate în teză, sunt orientate spre eficientizarea activității IMM-lor din Republica Moldova în condițiile economiei de piață.

ABSTRACT

in Masters thesis on the theme

„Initiating and managing small and medium-sized businesses in the Republic of Moldova. Statistics and analysis at country level”

The master thesis examined the theoretical aspects of the concept of small and medium-sized enterprise, the international practices of classifying SMEs as well as the policies for their support. Taking into account the theme of the thesis, the economic and financial analysis of the SME activity in the Republic of Moldova was carried out, with the systematization of the results in the SWOT analysis. On the basis of the results of the researches, a set of measures at the macroeconomic level was proposed for improving the activity of the Moldovan SMEs and actions for the development of the business support infrastructure.

The objective of the thesis is to present the concept of SMEs in the market economy, to analyze statistical data on the development of small and medium-sized businesses in the Republic of Moldova, as well as to propose recommendations for streamlining their activity.

The practical recommendations presented in the thesis are aimed at making the activity of SMEs in the Republic of Moldova more efficient in market economy conditions.

CUPRINS

INTRODUCERE.....	6
1. BAZELE TEORETICE ALE CONCEPTULUI DE ÎNTREPRINDERI MICI ȘI MIJLOCII.....	9
1.1 Conceptul cu privire la întreprinderi mici și mijlocii.....	9
1.2 Practici internaționale de activitate și politici de susținere a IMM-lor.....	20
1.3 Etapele de inițiere, administrare și gestionare a afacerilor mici și mijlocii.....	25
2. STATISTICA ȘI ANALIZA ACTIVITĂȚII ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII DIN REPUBLICA MOLDOVA	43
2.1 Evaluarea situației economico-financiare a IMM-urilor.....	43
2.2 Programele și politicile economice promovate în vederea susținerii IMM-lor.....	51
2.3 Descrierea procedurilor de înregistrare și derulare a afacerilor în IMM-ri.....	55
3. MĂSURI DE EFICIENTIZARE A ACTIVITĂȚII AFACERILOR MICI ȘI MIJLOCII ÎN REPUBLICA MOLDOVA.....	62
3.1 Analiza SWOT pentru IMM-ri.....	62
3.2 Propunerea măsurilor de îmbunătățire a activității IMM-lor la nivel macroeconomic	66
3.3 Dezvoltarea infrastructurii de suport în afaceri a IMM-lor.....	70
CONCLUZII.....	76
BIBLIOGRAFIE.....	78
ANEXE.....	80
REZUMAT.....	86

INTRODUCERE

Începând cu a doua jumătate a secolului XX, în structura economică a principalelor state dezvoltate ale lumii a început să progreseze intens sectorul întreprinderilor mici și mijlocii (*în continuare - IMM*). Asistăm, în prezent, la două procese convergente orientate spre același scop: creșterea ponderii firmelor transnaționale, care aduc o contribuție esențială la dezvoltarea economică și globalizarea economiilor, și – încurajarea creării întreprinderilor mici și mijlocii în sectorul industrial și cel al serviciilor.

Împreună cu întreprinderile mari, IMM-le alcătuiesc componentele de bază ale economiei de piață, în care întreprinderile mari constituie baza oricărei ramuri și reflectă, de regulă, rezultatele schimbărilor structurale, punctând începutul stabil al economiei. Iar cele mici apar ca inițiatoarele schimbărilor date și pregătesc terenul pentru noile produse și piețe, elaborează și însușesc noi tehnologii etc.

IMM-le sporesc viabilitatea, competitivitatea întreprinderilor mari, fiind un important factor reglator al economiei. Și dacă întreprinderile mari activează în mai multe ramuri industriale, pe mai multe piețe, oferind un variat sortiment de produse în cantități mari, apoi cele mici și mijlocii – într-un domeniu concret, propunând produse în serie mică sau unicate. Astfel, ambele tipuri de întreprinderi nu sunt două alternative ale economiei de piață, ci două părți complementare, care, conlucrând și completându-se reciproc, mențin echilibrul structural al economiei.

După afirmația mai multor cercetători, secolul XXI este considerat în economie secol al întreprinderilor mici și mijlocii, reprezentând coloana vertebrală a economiei. Ele contribuie substanțial la realizarea obiectivelor de bază ce stau în fața oricărei societăți.

Adaptabilitatea, dinamismul, mobilitatea, flexibilitatea, potențialul inovator sunt caracteristicile pe care le însumează IMM-le și sunt considerate esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a economiei oricărui stat. Acestea reprezintă o sursă esențială de noi locuri de muncă și o pepinieră a ideilor de afaceri.

În prezent, IMM-le ocupă un loc important în structurile economice ale țărilor lumii, având ponderi apreciabile în numărul, efectivul și cifra de afaceri a ansamblului întreprinderilor.

IMM-le au o importanță deosebită pentru dezvoltarea economiei Republicii Moldova, impactul acestora la PIB constituind circa 323%. Totodată, acestea reprezintă 98% din numărul total al întreprinderilor din țară, oferind 55% din locurile de muncă existente în economia națională.

Menționăm că în economia țării noastre se reliefează pregnant importanța IMM-lor și există tendința ca pe măsura dezvoltării economiei să se producă o schimbare în ponderea ramurilor economice și anume în favoarea serviciilor.

În pofida faptului că, în ultimii ani au fost realizate un șir de măsuri direcționate către ameliorarea mediului de afaceri în Moldova, urmare unor studii efectuate, s-a constatat că o mulțime de bariere în activitatea antreprenorială a IMM-lor continuă să persiste, cum ar fi:

- cadrul regulator ineficient;
- accesul limitat la resurse financiare;
- competitivitatea joasă a întreprinderilor;
- nivelul scăzut al aptitudinilor antreprenoriale etc.

Astfel, eforturile țării noastre de a pune bazele unei economii de piață eficiente vor fi încununate de succes numai dacă micile întreprinderi vor fi considerate ca prioritate în agenda de reforme, deoarece aceste întreprinderi sunt cele mai sensibile la schimbările survenite în mediul de afaceri.

Generalizînd cele expuse, punctul de plecare în cercetarea problematicii ÎMM-lor din Republica Moldova îl prezintă modul în care acestea sunt definite, rolul acestui tip de întreprinderi în economia națională și politicile de susținere a acestora la nivel macro- și microeconomic, precum și analiza impactului crizei economice actuale asupra eficienței acestora.

Scopul și obiectivele tezei: Scopul cercetării constă în prezentarea conceptului IMM-lor în economia de piață, analiza datelor statistice cu privire la dezvoltarea afacerilor mici și mijlocii în Republica Moldova, precum și propunerea unor recomandări de eficientizare a activității acestora.

În conformitate cu scopul abordat au fost formulate următoarele *obiective*:

- Prezentarea aspectelor teoretice ale conceptului ÎMM-lor;
- Analiza practicilor internaționale în activitatea IMM-lor și politicilor de susținere a acestora;
- Evaluarea etapelor de inițiere, administrare și gestionare a afacerilor mici și mijlocii;
- Analiza situației economico-financiare a ÎMM-lor din Republica Moldova;
- Prezentarea cadrului normativ și procedurilor de înregistrare și derulare a afacerilor mici și mijlocii în Republica Moldova;
- Propunerea și justificarea măsurilor de eficientizare a activității ÎMM-lor, în special la nivelul macroeconomic;
- Argumentarea dezvoltării infrastructurii de suport în afaceri în Republica Moldova.

Baza informațională. Ca material inițial pentru realizarea cercetărilor au servit Anuarul Statistic al Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, notele informative ale Ministerului Economiei și Infrastructurii, rapoartele Organizației de Dezvoltare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM), datele Centrului de statistică a Uniunii Europene *Eurostat*, studiile efectuate în domeniul antreprenoriatului, diverse surse electronice etc.

În realizarea cercetării au fost aplicate următoarele **tehnici și metode**: documentarea științifică; metoda analizei și generalizării teoretice; analiza calitativă, cantitativă, și sinteza, inducția și deducția; grupările statistice; observare, analiza SWOT etc.

Reieșind din cele expuse mai sus, este indiscutabilă actualitatea temei prezentei cercetări, răspunzând astfel unor imperative economice teoretice și practice de conceptualizare a domeniului și de elaborare a unor instrumente și măsuri de eficientizare a sectorului IMM-lor din Republica Moldova.

BIBLIOGRAFIE

1. Braguța A., Bărbulescu C. Căi de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova. București: Editura ASE, 2001. -201p.
2. Cîloci R. și alții. Organizarea și gestionarea businessului propriu. Chișinău: Tehnica-info, 2004. – 219p.
3. Ciotei C., Mercioiu V. Direcții de perfecționare a conducerii întreprinderilor mici și mijlocii. București: Editura ASE, 1995.- 142p.
4. Craciun L. Managementul strategic al întreprinderilor mici și mijlocii. București. Editura Națională, 2001.- 212p.
5. Crecană C. Ghidul afacerilor mici. București: Editura Economică, 2000.-288p.
6. Grădinaru P. Managementul întreprinderilor mici și mijlocii. Pitești: Editura Universității, 2002.- 233p.
7. Lalkaka R. și Bishop J. Rolul incubatoarelor de afaceri în dezvoltarea economică. București: Editura ALL BECK, 2000. -100p.
8. Marandei C., Nicola M. Incubatorul de afaceri: manual de înființare și operare. București: Expert, 1996.- 144p.
9. Matei L. Managementul întreprinderilor mici și mijlocii: strategii și performanțe. București: România de mâine, 1998.- 156p.
10. Mistrenco Iu. și alții Aspectele juridice ale antreprenoriatului. Chișinău: Bons Office, 2003.- 112p.
11. Mihuleac E. Întreprinderile mici și mijlocii – o soluție optimă pentru economie. București: Ed. Librex, 1996.- 367p.
12. Moldoveanu Iu., Patriche D. Perfecționarea activității întreprinderilor mici și mijlocii din România. București: ASE, 2004.-229p.
13. Nicolescu O. Managementul întreprinderilor mici și mijlocii: concepte, metode, studii de caz. București:Editura Economică, 2001.- 447p.
14. Nicolescu O. Efectele economice ale reformei asupra sectorului de întreprinderi mici și mijlocii și modalități de dezvoltare a acestuia: raport de cercetare. București: Editura ASE; 2000.- 60p.
15. Onița M., Mărgulescu D. Diagnosticarea economico-financiară a activității întreprinderilor mici și mijlocii. București: Editura ASE, 1997.-141p.
16. Ploae V. (coord.) Managementul întreprinderilor mici și mijlocii. București. Ex Ponto, 2002.- 271p.
17. Rașca L., Bărbulescu C. Strategii ale creării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în etapa de tranziție spre economia de piață. București: ASE, 1997.- 213p.

18. Russu C. și alții. Managementul întreprinderilor mici și mijlocii. Suport de curs. București: Expert, 1996.- 428p.
19. Solcan A. Managementul micului business. Chișinău, 2001.-125p.
20. Toplicianu V., Capanu I. Metode statistice de analiză a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii. București. ASE, 1999.-246p.
21. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020: nr. 685 din 13.09.2012. *Monitor Oficial al Republicii Moldova*. 2012, nr.198-204/740.
22. Legea nr. 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii
23. Raportul de activitate al Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Republica Moldova pentru anul 2017.
http://odimm.md/files/ro/pdf/rapoarte/Raport_2017_PA%20ODIMM.pdf
24. www.statistica.md (Capitolul Antreprenoriat).
25. www.asp.gov.md (Rubrica Persoane juridice).